

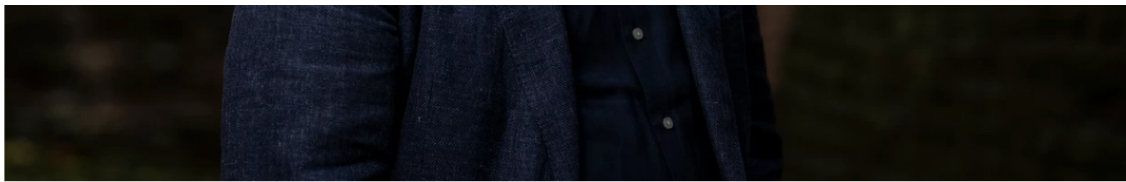
Plus Interview

‘Claimadvocaten’ verwerpen zich: ‘We zitten niet alleen maar achter geld aan’

Volgens critici heeft de wet Afwikkeling Massaschade geleid tot een wildgroei aan lichtzinnige claimzaken. Advocaten die zich met massaclaims bezighouden verwerpen zich collectief tegen die kritiek. De Vereniging Massaschade Advocaten (VMA) gaat dinsdag in Amsterdam van start.

Herman Stil 6 november 2023, 08:20

Koen Rutten, advocaat bij Finch en voorzitter van Vereniging Massaschade Advocaten (VMA). BEELD MARC DRIESSEN

82.000 gedupeerden die onder aanvoering van de Consumentenbond een zaak tegen Google voeren. Massaclaims tegen autofabrikanten die jarenlang de uitstoot van hun dieselauto's manipuleerden. Collectieve vorderingen tegen banken en verzekeraars die woekerpolissen verkochten. Een 'spartaclaim' tegen de staat.

Bij claims waarbij er geld wordt geëist, lopen de bedragen uiteen van 7500 tot 10 miljard euro, en loopt het aantal deelnemers in de tientallen tot de honderdduizenden. Maar er zijn ook ideële groepsclaims, zoals [tegen staalfabriek Tata](#) vanwege het uitspuwen van ongezonde stoffen, tegen de overheid [vanwege het jarenlang gedogen van geluidshinder](#) door vliegtuigen en tegen 'groenwassers' als Shell en KLM.

Sinds de invoering van de wet Afwikkeling Massaschade in 2020 is er een [golf aan massaclaims](#) te zien. Volgens tegenstanders, vooral uit het bedrijfsleven, is er sprake van een wildgroei aan lichtzinnige claimzaken, die de rechtspraak verstoppen en de kosten voor ondernemers opjagen – en daarmee ook de prijzen van hun producten.

Advertentie

Beloften niet nakomen

Advocaten die zich met massaclaims bezighouden, willen nu tegengeluid bieden. De Vereniging Massaschade Advocaten (VMA), waar zich inmiddels honderd juristen bij hebben aangesloten, gaat dinsdag in Amsterdam van start.

“We willen meer balans in de discussies,” zegt VMA-voorzitter Koen Rutten. “Vergeet niet: de oorsprong van groepsvorderingen ligt bij bedrijven en instanties die hun afspraken of beloftes niet nakomen. Niet bij mensen die vervolgens hun recht proberen te halen en advocaten die hen daarbij begeleiden.”

Rutten is onder meer betrokken bij groepszaken tegen ‘gratis’ virusscanner Avast – die zonder toestemming privégegevens verzamelde en doorverkocht – en [tegen zes energiemeatschappijen](#), waaronder Vattenfall, Eneco en Essent, vanwege tussentijdse verhogingen van het energietarief.

Waarom hebben claimadvocaten een branchevereniging nodig?

“Alleen al om het woord ‘claimadvocaten’. Dat vertekent het beeld. We zitten niet alleen maar achter geld aan. Van de 85 collectieve vorderingen die onder de nieuwe wet lopen, eisen er maar 20 financiële compensatie.

“In een aantal zaken hebben gedupeerden aantoonbaar financiële schade geleden, zoals door de sjoemelsoftware van dieselauto’s. Of mensen hebben gewoon te veel betaald voor energie, of hebben niet kunnen werken vanwege lekkende borstimplantaten.”

“De rest vraagt om maatregelen of verandering van regels. Gedupeerden zoeken vooral erkenning. En in financiële

compensatie zit nu eenmaal een stuk erkenning. Je kunt geen excuses claimen. Als je die al krijgt – wat niet vaak voorkomt – is het maar de vraag of die oprecht zijn.”

De VMA vraagt om aanpassing van de massaschadewet.

“We zijn nu vier jaar onderweg. Vrijwel geen van die 85 zaken is op inhoud behandeld. Er wordt alleen maar gediscussieerd of claimorganisaties wel de mensen vertegenwoordigen die ze zeggen te vertegenwoordigen.”

“Natuurlijk moet daar zorgvuldig naar worden gekeken. Maar het slaat nu door. Er zitten te veel mogelijkheden in de wet om te vertragen. Rechters worden geconfronteerd met stukken van duizend pagina’s, soms met verweren die onzinnig zijn.”

“Dat kan veel efficiënter. Geef rechters de wettelijke middelen om zulke verweren weg te strepen. Als advocaten met lichtzinnige claims komen, worden we eruit gegooid. Dat zou andersom ook moeten met frivole verweren.”

“Het doel van de wet was juist om toegang tot de rechtspraak voor groepen gedupeerden te vergroten. Maar als procedures te lang duren en te kostbaar zijn, is dat ook een belemmering voor mensen die toegang verdienen tot het juridisch systeem.”

De kritiek gaat vooral over het verdienmodel achter massaclaims. De kosten van procedures worden vaak voorgeschoten door commerciële claimfinanciers die zouden ‘jagen’ op lucratieve conflicten omdat ze een deel van de schadevergoeding opeisen.

“Er wordt verdiend aan de financiering van massaschadezaken, dat klopt. Procesfinanciers investeren soms een paar miljoen euro, maar lopen ook veel risico. Als de zaak strandt of er komt uiteindelijk een negatieve uitspraak, dan zijn ze al het geld kwijt. In mijn ervaring selecteren procesfinanciers hun zaken heel zorgvuldig. Het is echt niet zo dat elke belangenorganisatie met een collectieve vordering geld krijgt.”

“Procesfinanciers zijn onontbeerlijk. Vergeet niet dat de gedaagden, bedrijven en overheidsinstanties, volle oorlogskassen hebben voor dit soort zaken. Die kunnen de kosten van een procedure makkelijk dragen. Daar hoor ik nooit iemand over.”

“Het enige alternatief is dat je deelnemers een bijdrage vraagt. Dat werpt een drempel op en vergt een enorme organisatie, zeker als je dat, zoals in de Avastzaak, bij een miljoen gedupeerden moet doen.”

Nog een veelgehoord kritiekpunt: de nieuwe wet zou leiden tot een claimcultuur.

“Je kunt niet zeggen dat er met 85 zaken in vier jaar sprake is van een claimcultuur. Het merendeel zou zonder die wet ook zijn gestart.”

Maar het aantal onlineprivacyzaken rijst de pan uit: Google, Twitter (X), Amazon, Meta, TikTok... En dat is nog maar een greep.

“Er zijn nu eenmaal veel big techbedrijven die het niet zo nauw nemen met privacyregels en zo miljarden euro’s verdienen.”

“Maar ik begrijp je punt dat er nu veel vergelijkbare zaken zijn. Ik vind wel dat wij daar als massaschade-advocaten kritisch op moeten zijn. We moeten beter kijken hoe serieus het probleem is en hoe groot de materiële en immateriële schade. Daar willen we als vereniging wel aandacht aan geven.”

Zaken tegen techbedrijven zijn steevast gebaseerd op een boete van een toezichthouder. Dan is dat bedrijf toch al gestraft?

“Avast heeft 17,5 miljoen euro boete betaald aan de Tsjechische toezichthouder. Volgens ons een schijntje van wat ze met de handel in persoonsgegevens hebben verdiend. En de gedupeerden krijgen niks.”

“Waarom kunnen toezichthouders, zoals de Nederlandse ACM,

overtreders niet alleen beboeten, maar ook verplichten de gedupeerden schadeloos te stellen? Dat zou veel collectieve vorderingen voorkomen. De toezichthouder heeft alle benodigde informatie al. Maar de wettelijke mogelijkheden daarvoor zijn beperkt.”

Dagelijkse nieuwsbrief

Elke dag het belangrijkste nieuws vanuit Amsterdam.

Inschrijven

Lees ook

Privacy geschonden, online misleid, gehinderd door Schiphol: waar komen al die massaclaims vandaan?

Dit is de man die Schiphol door jarenlang te verliezen toch op de knieën kreeg. En hij is nog lang niet klaar

Massaclaims tegen X en Google om privacyschendingen: honderdduizenden Nederlanders verenigen zich

Massaclaim voor privacyschending Amazon: ‘Zeker 5 miljoen Nederlandse klanten gedupeerd’